

HVAR SKULU AVLOPSPENGAR FØROYINGANNA NÝTAST?

Síðani krigslok hevur keypi-hugurin hjá Føroyingum verið ófóru. Fólk hava keypt nógv, dýrt og oftani hevur tað, fólk hava givið stóran pening fyri, eisini verið ógvuliga litið vert. Penningaognir okkara eru eisini ógvuliga nógv minkaðar, so at nógv feløg og virkir i dag ikki eiga tókan pening til tað mest átroðkandi. Viðvíkjandi gjaldan av fiskimansins lønum, so er tað i nógvum fómum nógv verri enn i teim ringastu árunum fyri kriggið.

Flestu pengar okkara eru bruktir til skipakeyp. — Men tosar tú við fiskimenn, eru teir flestir á einum máli um, at nógv av teim skipum, vit hava givið milliónir fyri, eru i so ringum standi, so óhóskandi, at tey ikki kunnu nýta fleiri ár afturat. Mest er tað kanska teir gomlu trolararnir, sum menn vóru óviltið eftiransnir, tá keypt var. Fleiri eru eisini longu farnir undir hamarin, og sigst tað almenna longu har at hava tapt eina slaka millión.

Umleið 50 milliónir sigast at vera invisteraðar i Føroyum síðani kriggið endaði. Men uppi á landi sært tú litið til allar hesar milliónir. Burtursæð frá lögtingsins havnaættan, sum i fleira stöðum ikki er byrjað, er sama ólagið, sum so leingi hevur verið her á landi. Aftan á kriggið keyptu nógvir menn sær stórar útróðrabátar og stór var rúgván, ið fórd var til lands við hesum bátum. Frá tidliga á vári til seint á heysti — ja, heila árið — fórdi hesir bátar stóran fong til landið. Læt tú upp radio titt, hoyrdi tú bátar kring landið, ið tosaðu um stóran fong. — Smábátatróðurin var eisini tikin upp aftur kanska meira enn nakratið fyrr, navnliga um summarið var ófórt fingið av hýsu, so menn, sum ikki vegna aldur ella annað kundu fara burtur, vunnu her væl av peningi.

— Men nú tykist steðgur at vera komin i. Útróðrabátarnir eru nógvir staðir settir i neystið, ti fiskur i nógvum smábýgdum ikki verður keyptur. Teir stóru bátarnir, sum hesi seinastu árin hava fiskað úti á bankunum og fingið nógv burtur, vóru i ár noyddir at fara til Íslands, har teir ikki hava fiskað til helvtar av ti, teir vildu haft fiskað, um umstøðurnar hövdu verið til at róð út her heima. Samstundis liggur hvør bryggja avtaklað við fremmand fiskifór, sum fóra stóran fong undan Føroyum.

So syndarlíga illa er lagt til rættis á landi hjá okkum sjálvum, at okkara egnu menn við skipum sum sera væl hóska til at røkja fiskivinnu við okkara egnu strendur, megu sigla langar leiðir til onnur lond, ti at her eru eingi arbeiðslíkindir. Agnatrot i mánaðvis i bestu fiskitíð. Fiskur ikki keyptur uttan i havnaplássum. Summir rýma til onnur lond og aðrir draga i neystið. Okkum trýtur frystivirkir, okkum trýtur flakavirkir, okkum trýtur skip at flyta flakafisk við. Og fiskakeypið má »organisera« so fiskur allastaðni verður keyptur, og menn sleppa at rögva út.

Men hvaðani fáa vit pening til hesi tiltøk? Vinnulánsgrunnurin hevur ongar pengar, teir eru bruktir til skipakeyp. Og nógv vinnufeløg hava heldur ongan avlopspening við tað, at tey hava bundið pengar sínar i dýr skip.

Tað er at bera ótta fyri, at um einki verður gjørt, so koma vit um stutta tíð aftur i somu stöðu, vit voru i aðrenn kriggið.

Á tingborði liggur nú sak undirskrivað av Leif Vaagstein, S. P. Petersen, Daniel Klein og J. Chr. Johansen um at senda flogfar við 10 monnum til Grönlands fyri at kanna möguleikarnar fyri vesturi i Grönlandi at byggja kaj, oljutankar, saltsiloir, koldepotir, frystihús, flakavirkir, idnaðarvirkir og annað meira, kostnaðurin er ætlaður til 3 milliónir. Vit vita, at öll byggiarbeiðir i hesi tíð eru tver ferðir so dýr sum ætlað, so vit kunnu gott siga, at henda ættan ikki verður at kosta minni enn seks milliónir.

Føroya Fiskasöla sigst at hava reist hetta mál, og onnur feløg hava so tikið undir við. Vit kunnu vera samdir i, at tað eigur at vera gjørt so lagaligt hjá okkara fiskimonnum at arbeiða i Grönlandi, sum möguligt, men vit eiga ikki at gloyma, at Føroyar er okkara land.

Tað er ti bert rætt og rimiligt, at tað ið fiskivinnan kastar av sær sum avlop hjá tryggingafelögum, ið taka 5 % av skipavirðinum og fiskasöluni, ið tekur 2 % av öllum salt- og klippfiskasalgi, fyrst og fremst eigur at vera nýtt til at skapa arbeiðslíkindir hjá fiskimonnum okkara heima i Føroyum, sum til allar tíðir verður Føroyingum at gagni, meðan tað ið innvisterað verður i fremmandum londum skjótt kann gleppa okkum av hendi. Men onkur halda at Føroyinganna framtid liggur vestur við »Svartasker« — og hvør veit? g.

Firma

ORLA JANTZEN-HOLST

Tórshavn . Tlf. 187 . Tlgr.-adr. Trade-Holst

HESSIAN TIL FISKAPAKKAR

Beinleiðis avgreiðsla

TRYGGINGARSAMBANDIÐ

FØROYARFøroya Kriggstrygging... telf. 372
Føroya Brunatrygging... telf. 372Føroya Sjóvátrygging... telf. 372
Føroya Vanlukkutrygging telf. 221*Vit tryggja:***Bátar - skip - vørur - hús - innbúgv - ferðagoðs
bilar o. a.**Føroyingar eiga at tryggja
i landsins egna trygging -

Skipafelagið Føroyar

Telefonir 209 171 274

Tórshavn

AKTIESELSKABET

FØROYA BANKI

HOVEDKONTOR
THORSHAVN

Stiftet 1906

AFDELING:
TRANGISVAAGAktiekapital og Reserver ca. Kr. 1.800.000
Bankforetninger af enhver Art udføres.

Kontortid Kl. 11 - 3.

Lørdag 11 - 2

ESBJERG TOVVÆRKSFABRIK

*Aktieselskab . Esbjerg**Manilatogverk . Sisaltogverk . Hamptogverk
Manilasnurruvådstog . Kokustogverk . Kokustrossar
Manilatrawltwine . Sisaltrawltwine
Merligarn . Skipmannagarn
o. s. fr.*

Einkarsöla i Føroyum

C. C. JOHANSEN

Tórshavn

ið hevur vörur á goymslu, ella útvegar tær beinleiðis
frá verksmiðjuni i Esbjerg